

2023 VUOSI- SUUNNITELMA

Yhdyskuntalautakunta ja
kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta

YHDYSKUNTALAUTAKUNTA JA KAUPUNKISEUDUN JOUKKOLIIKENNELAUTAKUNTA Vuosisuunnitelman raportointi tammi-joulukuulta 2023

Vuosisuunnitelma

- Lautakunnan vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää. Vuosisuunnitelmalla tarkennetaan ja toteutetaan palvelusuunnitelmaa sekä vuosittaista talousarviota. Lisäksi vuosisuunnitelmalla toimeenpannaan pormestariohjelman sisältöjä.
- Vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen kyseisenä vuonna toteutettavista toimenpiteistä, taloudesta, riskeistä, hankinnoista sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.
- Vuosisuunnitelma laaditaan syksyisin osana toiminnan ja talouden prosessia ja hyväksytään lautakunnassa vuoden loppuun mennessä.

PORMESTARIOHJELMA

Keltainen (08/23) > Vihreä (12/23) Vihreä (08/23) > Keltainen (12/23)

Yhdyskuntalautakunta

Tekevät yhteisöt

- Kaupunki alustana tapahtumille, elämyksille, innovaatioille ja liiketoiminnalle
- Odotukset ylittävä asiakaskokemus
- Osallistuminen kaupungin kehittämiseen

Yhdenvertaiset yksilöt

- Kaupungin viihtyisyys, turvallisuus ja aktiivinen elämäntapa
- Monipuoliset asumisen mahdollisuudet Tampereella

Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

- Keskustan kehittäminen
- Uudistuva palvelualue

Hiilineutraaleja tekoja

- Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen kaupunkiympäristössä
- Kestävä ja sujuva liikkuminen
- Kestävän kasvun edistäminen
- Luonnon monimuotoisuus

Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta

Tekevät yhteisöt

- Kaupunki alustana tapahtumille, elämyksille, innovaatioille ja liiketoiminnalle
- Odotukset ylittävä asiakaskokemus

Hiilineutraaleja tekoja

- Kestävä ja sujuva liikkuminen
- Kestävän kasvun edistäminen

Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

- Henkilöstön osaaminen, työntekijäkokemus ja hyvinvointi
- Keskustan kehittäminen
- Uudistuva palvelualue

[Linkki strategiaraportoinnin PowerBI -näkyymään](#)

PAINOPISTE: Yhdenvertaiset yksilöt

Keskeiset onnistumiset

- Pyöräilyn ja sähköpotkulautojen pysäköinnin yleissuunnitelmat valmistuivat ja ensimmäisiä kohteita päästiin toteuttamaan jo vuonna 2023.
- Asuntokokoa ohjataan KH:n linjauksen mukaisesti joko sopimuksin tai asemakaavamääräyksin.

Keskeiset poikkeamat

- Liikenneturvallisuusohjelman laatiminen siirtyi vuodelle 2024 henkilöresurssipulan ja vuonna 2023 valmistuneen seudun kestävä ja turvallisen liikenteen suunnitelman takia.
- Viheralueohjelmaa valmistellaan vuosisuunnitelman mukaisesti: luonnos valmistuu nähtäville v. 2024 aikana.
- Lähiympäristösuunnitelman konseptin kehittämiseen sopivaa kohdetta ei ole päätetty. Katusuunnittelun liittäminen kiinteämmin suunnitteluun viheralueiden suunnittelun ja liikennejärjestelmäsuunnittelun lisäksi jo kaavavaiheessa on tärkeää lähiympäristön laadukkaan kokonaisuuden toteutuksen vuoksi.

PAINOPISTE: Tekevät yhteisöt

Keskeiset onnistumiset

- IoT-alustan käyttö laajeni uusin käyttötarkoituksiin esimerkiksi liikennelaskentaan, tietoliikenne- ja teletilojen valvontaan ja ulkovalaistuksen tilannekuvaan.
- Kaupungin siisteystalkoot onnistuivat hyvin suuren osallistujamäärän ansiosta. Frisbee-golf, BMX-ratojen ja skeittauspaikkojen ylläpidosta on tehty harrastajajärjestöjen kanssa toimintasopimukset yhteistyöstä.

Keskeiset poikkeamat

- Asiakaskokemuksen seurannan valmistelu toteutettiin suunnitellusti valituissa viranomaistoiminnoissa, mutta kaupungin uuden ohjelmiston käyttöönoton myöhästyttyä toteutus siirtyi v. 2024 alkuun.
- Satamien ja laiturien suunnitelmissa on huomioitu vesibussiliikenne, mutta liikenteen järjestämisen suunnittelu on vielä kesken. Satamien ja ranta-alueiden infran ja palvelujen kehittämistarpeita kartoitetaan aktiivisesti kaavaselvitysten yhteydessä. Rantojen tarvekartoitus valmistuu keväällä 2024.

PAINOPISTE: Hiilineutraaleja tekoja

Keskeiset onnistumiset

- Pirkkala-Linnainmaa raitiotien toteutussuunnittelu on käynnistynyt.
- Joukkoliikenteen tulevaisuuden suuntaviivojen suunnittelu MAL-sopimusneuvotteluja varten.
- Joukkoliikenteen Linjasto 2024 toteutussuunnittelu
- Rongankadun uudet järjestelyt ovat käytössä.
- Hiilineutraaleja tekoja –kehitysohjelman jalkautuminen kohdealueille onnistui erinomaisesti. Kestävän arjen tekoihin kannustettiin yhteensä 39 tapahtumassa tai tilaisuudessa sekä muulla viestinnällä. Viestinnässä hyödynnettiin uudenlaisia viestinnän tapoja asukkaiden aktivoinnissa ja käynnistettiin dataan pohjautuva muutosviestintä
- Luonnon tilan seurantaan tarvittavia maastotöitä tehtiin luontotyyppien ja linnuston osalta. Esim. Länsi-Tampereelta selvitettiin luontotyyppejä 400 hehtaarin alueelta.
- Hulevesiohjelman päivityksessä luonnon monimuotoisuus huomioitiin aiempaa vahvemmin. Takahuhdin luontopohjaisia hulevesiratkaisuja kehitetään vuorovaikutteisesti projektirahoituksella.
- Järjestettiin yli 20 vieraslaajitalkoota ja soolotalkookohdetta sekä myönnettiin avustuksia asukkaiden omaehtoiseen ympäristötyöhön.

Keskeiset poikkeamat

- Liityntäpysäköintivision laatiminen siirtyy vuoden 2024 vuosisuunnitelmaan käytettävissä olevien resurssien rajallisuuden johdosta.
- Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan linjaukset eivät valmistuneet, mutta lähtötilaselvitys käynnistyi loppuvuodesta 2023.
- Etelän kasvuvuusuuntaa koskevat keskustelut käynnistyivät vuoden 2023 aikana, mutta varsinainen työ vasta 2024.

PAINOPISTE: Tulevaisuuden edelläkävijyyttä

Keskeiset onnistumiset

- Viherkerrointyökalu on päivitetty ja käytössä.
- Toiminnanohjauksen MVP käytössä asemakaavoituksessa ja testikäytössä kiinteistönmuodostuksessa.

Keskeiset poikkeamat

- Pysäköintipolitiikan luonnos valmistuu alkuvuonna 2024 ja toimieliinkäsittely tapahtuu keväällä 2024.
- Keskustan katujen saneerausohjelma laatiminen siirtyi v:lle 2024.
- Rakentamislain muutokset vielä työn alla, kaikkia asetuksia rakentamis- ja RYTY-lakeihin ei ole vielä laadittu joten toteutussuunnitelmaa ei ole voitu tehdä valmiiksi.

Vuosisuunnitelman raportointi

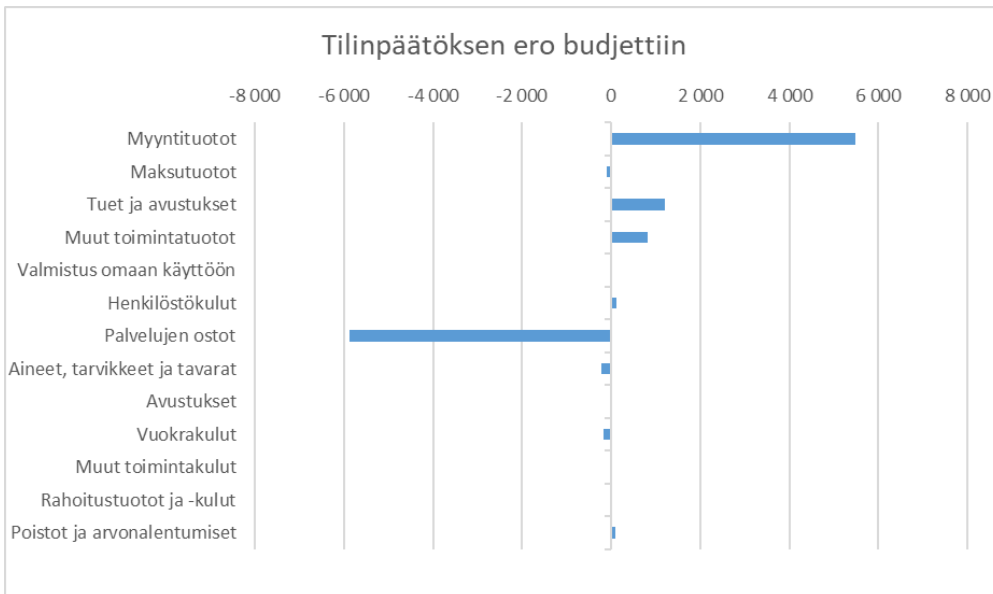
Talous

Joukkoliikennelautakunta

1-12 / 2023

Käyttötalouden toteuma, 1 000 euroa	TP 2023	TP 2022	VS 2023	TP 23 / VS 23	
Joukkoliikenne					
Toimintatuotot	71 912	65 899	64 530	7 382	
Toimintakulut	-99 673	-95 231	-93 520	-6 153	
Toimintakate	-27 761	-29 333	-28 991	1 230	
Vyörytykset (Hallinto- ja talouspalvelut ja Paikkatietoyksikkö)	-282	-326	-329	47	
Toimintakate vyörytyksin	-28 043	-29 659	-29 320	1 277	
Investoinnit 1 000 euroa					
	TP 2023	TP 2022	TA 2023	VS 2023	TP 23 / VS 23
Joukkoliikenne					
Investoinnit yhteensä	-18	-13	-500	-500	482
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8	122	0	0	8
Nettoinvestoinnit yhteensä	-10	109	-500	-500	490

Merkittävimmät poikkeamat vuosisuunnitelmaan

- Toimintatuottojen toteuma 7,4 M€ VS:aa suurempi johtuen lipputulosten, seudun kuntien maksuosuuksien ja Kelan tuen koulumatkatukilippuun ennakoitua suuremmasta toteumasta. Matkustus kasvoi voimakkaasti.
- Toimintakulujen toteuma 6,1 M€ VS:aa suurempi. Kustannustaso säilyi korkealla tasolla ja lisäksi mukaan tulivat elokuusta alkaen aikatauluvarmuuden kehittämistoimenpiteet. Aikatauluvarmuuden kehittämistoimenpiteet tarkoittavat lisävuoroja linjoille, joilla liikenteen ruuhkautumisen tai kasvaneiden matkustajamäärien (lisää matka-aikaa) aikataulut eivät ole toteutuneet.
- Nettoinvestointien toteuma 0,5 M€ VS:aa pienempi. Investoinnilla rahoitetaan lippu- ja maksatus- ja infojärjestelmän pitkävaikutteisia hankintoja, jotka lautakunnan rahoitettavalta osalta toteutuivat suunniteltua pienempinä.

Joukkoliikenteen palvelutuotanto

Joukkoliikenne	Määrä VS2023	Yksikkö VS2023	Hinta € VS2023	Käyttötalous VS2023	Käyttötalous TP 2023
Sopimusliikenne *					
	6 867 000	linjakilometria	0,9580	6 579	6 957
	310 980	linjatuntia	35,87	11 155	11 796
	22 920	autopäiviä	181,80	4 167	4 406
- NysseValvomo		kokonaishinta		300	300
Tilaaja		kokonaishinta		2 707	2 659
Oma tuotanto yhteensä				24 907	26 118
Sopimusliikenne *				68 597	73 837
- liikennepalvelut	16 299 400	linjakilometria	0,75	12 225	12 509
	699 800	linjatuntia	33,57	23 492	24 039
	51 900	autopäiviä	146,11	7 583	7 760
- liikenneosto				552	0
- muut palvelut				440	500
- kaupunkipyörä				675	612
- PAL-liikenne				1 181	1 483
- lippuostot				400	1 150
- Juna-liikenne				720	828
- liikennöntalianssi				5 800	8 438
- TRO:n hallintovastike				861	900
- Kalustovuokra ja varikkovastike				11 600	11 575
- tukipalvelut				907	1 488
- tukipalvelut ICT				2 161	2 555
Muu tuotanto yhteensä				68 597	73 837
Yhteensä				93 504	99 955

KV hyväksyi (KV 12.6.2023 § 94) 0,02 M€
talousarviomuutoksen käyttötalousmenoihin palkkaratkaisun
kustannusvaikutuksen kattamiseen.

Tuoteryhmäkohtaiset kustannukset

Joukkoliikennelautakunta *)	Käyttö- talous VS 2023	Käyttö- talous TP 2023	TP 23 / VS 23
Joukkoliikenne	-93 997	-100 026	-6 029
Asiakaspalvelu	-630	-541	89
Asiantuntijapalvelu	-2 421	-2 451	-30
Joukkoliikenne	-90 946	-97 034	-6 088
Yhteensä	-93 997	-100 026	-6 029

*) Sisältää toimintamenot + poistot + Hallinto- ja talouspalvelujen vyörytysosuudet

- Tuoteryhmäkohtaiset kustannukset on laskettu palvelukohtaisessa kustannustietoprojektissa (JHS 200 kuntatietoprojekti) kussakin palveluryhmässä laadittujen laskentasääntöjen mukaan tuotekohtaisesti
- Tuotetut palvelut on perustettu tuotteiksi (nimikkeiksi), jotka kohdistuvat tuoteryhmiin
- JHS kuntatietoprojekti kohdistaa palvelujen (tuotteiden) kustannukset valtakunnallisiin palveluluokkiin tilastointia varten

Riskienhallinta

1-12/2023

12/2023 Joukkoliikenne- palveluryhmän merkittävimmät riskit ja niiden hallinta

Riskien hallintakeinot:

- Kustannustason jatkuva seuranta ja ennakointi
- Talouden seuranta ja muutoksista viestiminen (erityisesti päätöksentekijöille)
- Hyvä päätöksenteon valmistelu ja vuoropuhelu (jatkuva toiminta)
- Yhteydenpito tietohallintoon ja sen resurssien varmistaminen sekä hankkeiden priorisointi.
- Seuranta ja reagointi (useita erilaisia järjestelmiä, palvelualueen laajuinen riskikartoitus?)

Riski	Riskitaso	Nykyinen hallinta
Joukkoliikenteen kustannustason nousu	16	Riittävä
Kestävän liikennejärjestelmän edistäminen päätöksenteossa vaikeutuu.	12	Riittävä
Kaupungin huono taloustilanne heikentää joukkoliikenteen palvelutasoa aiheuttaen negatiivisen kierteen	12	Riittävä
ICT:n kehittämiselle ja ylläpidolle ei ole riittävä resurssia tehtävän vaativuuteen nähden.	9	Kehitettävää
Tietojärjestelmien käyttö estyy.	9	Kehitettävää
Henkilöstön kuormittuminen johtaa poissaoloihin tai henkilövaihdoksiin.	9	Kehitettävää
Tarjousten määrä vähenee	9	Riittävä
Kuljettajapulan johdosta palvelu jää toteutumatta	9	Kehitettävää
Kriittisten prosessien varmistaminen	9	Kehitettävää